

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς ποικιλοχρὸν εἰς τὴν χώραν ὡς ὑπηρεσίαν καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐσωτερικὸς	Ἐξωτερικὸς
Ἐτήσια . . . . . δρ. 16.—	Ἐτήσια . . . . . δρ. 25.—
ἡμίηνος . . . . . » 8,50	ἡμίηνος . . . . . » 13.—
Τρίηνος . . . . . » 4,50	Τρίηνος . . . . . » 7.—

ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτήσια, δολλάρια 4

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

Ἐσωτερικ. λεπτ. 40 Ἐξωτερ. λεπτ. 50
Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν ἐπίσης.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐδριπιδίου δρ. 38 παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 28ος

Ἐν Ἀθήναις, 23 Ὀκτωβρίου 1921

Ἔτος 43ον.—Ἀριθ. 47

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΕΒΕΛΟΝΤΗΣ

[ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'. (Συνέχεια)

Γυρίζοντας ἔπειτα στὸ Γιάννη, τοῦ εἶπε:
—Παλλικάρη μου, ἂν σοῦ χρειασθῇ ποτὲ ἡ ζωὴ μου, πάρ' τη! Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάξῃ! Οὐ μὲν τὸ γέρο Φεντὸρ Μοζέωφ καὶ τὸν ἐγγονόν του Ἰβάν. Εἶναι δικοί σου!

Τὸ βράδυ τῆς ἴδιας ἡμέρας, ὁ Γιάννης μπήκε στὴ Βίλνα.

Ἐμείναν ἐκεῖ κάμποσο καιρὸ γιὰ νὰ ξεκουρασθῇ, νὰ νεφοδιασθῇ καὶ νὰ νανιάσῃ ὁ στρατός. Καὶ πάλι ξανάρχισε ἡ πορεία, τὸ ἴδιο κουραστικὴ, δύσκολη, ἀτελείωτη...

Οἱ Ρῶσοι πάντα ὑποχωροῦσαν· κάπου κάπου ὅμως γινόταν καὶ μάχη. Ἔτσι οἱ Γάλλοι, μὲ τὴ συνηθισμένη τους ἀνδρεία, πολέμησαν στὸ Βίτελσι, στὸ Μοχίλεβ, στὸ Σμόλενσκ. Ἀλλά ἡ φοβερώτερη, ἡ αἱματηρότερη μάχη (κι' ὅχι μόνον τῆς ρωστικῆς ἐκστρατείας, ἀλλὰ κι' ἀπ' ὅσες εἶχε καρδίσει ὡς τότε ὁ Ναπολέων) ἦταν ἡ μάχη τῆς Μόσχοβας.

Ἐγένετο στίς 7 Σεπτεμβρίου 1812.

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη, τὰ χαράματα, ὁ Γιάννης Καρδινιάν, ἐνῶ τριγύριζε ἀπέξω ἀπὸ τὴ σκηνὴ τοῦ Αὐτοκράτορος, (ποῦ ἐνόμιζε πῶς κοιμῶταν ἀκόμη, γιατί ὡς τὴ νύκτα ἀργὰ εἶδνε διαταγές,) παραμερίσθηκε μὴ στιγμὴ τὸ παραπέτασμα καὶ παρουσιάσθηκε ὁ ἴδιος.

—Σὺ 'σαι, Καρδινιάν;

—Ἐγώ, Μεγαλειότατε.

—Ἐμπα μέσα! Θέλω κατὰ νὰ σοῦ δείξω.

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ πέ-

ρασαν τὸν Νιεμέν, ὁ Γιάννης δὲν εἶχε ἰδῇ στὸ πρόσωπο τοῦ Ναπολέοντος τὸ χαρούμενο χαμόγελο ποὺ εἶδεπε σήμερα.

—Ἐχεις δυὸ δίδυμα, ἀλήθεια; τὸν ρώτησε πρὶν μποῦν στὴ σκηνή.

—Μάλιστα, Μεγαλειότατε.

—Τ' ἡλικίας εἶναι;

—Πέντε χρονῶν.

—Ἰδὲς λοιπὸν κατὰ ποῦ θὰ σοῦ τὰ θυμίσω...

Κι' ὁ Ναπολέων σήκωσε πάλι τὸ παρκαπέτασμα.

Στὴ μεγάλην οὐκράνη σκηνή, μὲ τίς γαλάζιες κι' ἄσπρες ρίγες, στημένη στὴ μέση τοῦ καταυλισμοῦ τῆς Φρουρᾶς, ἦταν στημένο ἐν' ἀπλούστατο στρατιωτικῷ κρεβάτι, σκεπασμένο μὲ δέρμα ἀρκούδας. Ἐνα μεγάλο χαλί, σχηματισμένο ἀπὸ δέρματα ἀλεπούς, μὴ τουαλέττα μὲ τὸ αὐτοκρατορικὸ μονόγραμμα, καὶ στὴ μέση ἓνα τραπέζι φορτωμένο ἀπὸ χάρτες καὶ ἔγγραφα.

Ἀλλὰ τὴν προσοχὴ τοῦ Γιάννη τραβήξε ἀμέσως μὴ ζωγραφιὰ σὲ χρυσὴ θαμπὴ κορνίζα, ὀρθὴ ἐν' ἓνα τρίποδο, στὸ κεφάλι τοῦ κρεβατιοῦ.

Παρίστανε ἓνα παιδάκι μὲ χρυσὲς μπούκλες καὶ μὲ γαλανὰ μάτια, ποὺ ἐπάνω ἀπὸ τὴ δαντελένια τραχηλιά του, φοροῦσε τὴν πλατεῖα ταινία τοῦ Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς.

—ὦ, τί ὠραίος ποῦ εἶναι Μεγαλειότατε! φώναξε ὁ Γιάννης. Δὲν εἶναι ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης, ὁ Βασιλεὺς τῆς Ρώμης;

—Ναί... Κι' ἀλήθεια, δὲν εἶναι ὠραίος; Αὐτὴ ἡ εἰκόνα ἔφθασε γρῶς βράδυ ἀπὸ τὸ Παρίσι. Καὶ τὴ θεώρησα καλὸ εἶδον γιὰ σήμερα.

Στάθηκε μπροστὰ στὴ ζωγραφιά, μὲ τὰ χεῖρα πίσω, κατὰ τὴ συνήθειά του, καὶ ἐξακολούθησε:

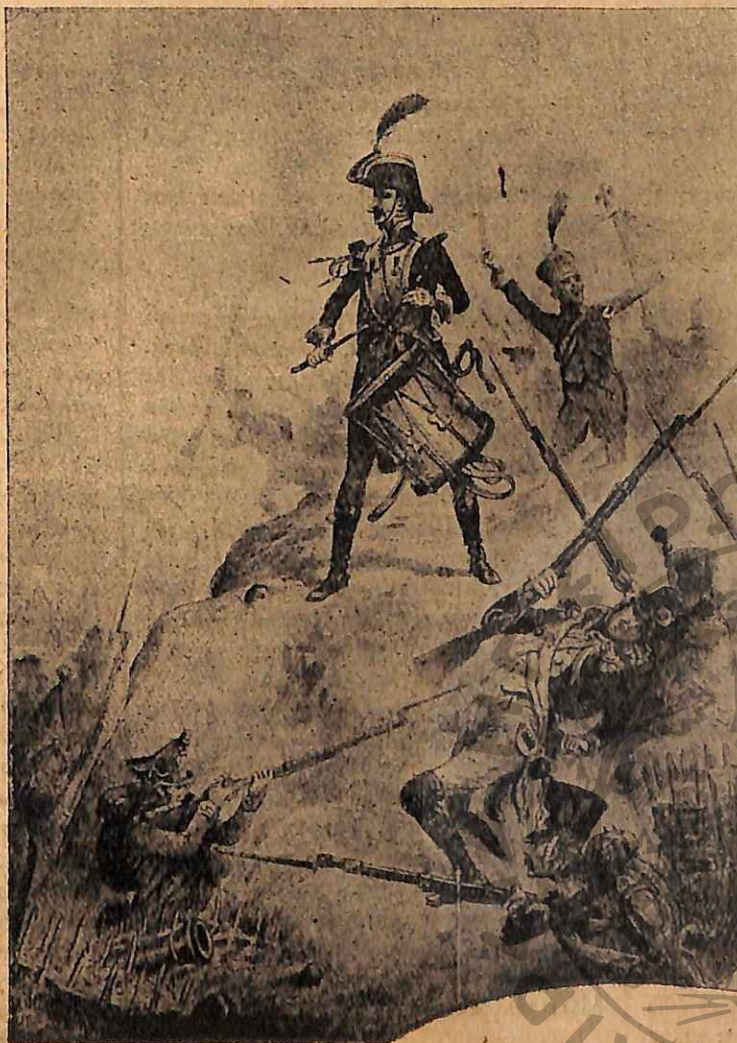
—Εἶναι ὡμορρα τὰ παιδάκια σου, Καρδινιάν;

—Ἔτσι μοῦ φαίνεται, Μεγαλειότατε...

—Θὰ μοῦ τὰ φέρῃς στὸ Κεραμεῖο. Θέλω νὰ γνωρίσουν τὸ γυῖό μου.

—Στὸ ἓνα δώταρε τὸνομά σας, Μεγαλειότατε.

—Τότε θὰ γίνω γονιός του. Ἀλλ' ἀφοῦ εἶναι δυὸ δίδυμα,

«Ὁ Γιάννης κτυποῦσε ὀλοένα τὸ ταμπουρό...» (Σελ. 370, στ. β.)

πρέπει να γίνω και του άλλου. Ναι, ναι, κι' οι δυο να είναι βαπτιστικοί μου.

—Ω, Μεγαλότατε, τι τιμή γι' αυτούς, γι'ά μένα, για την οικογένειά μας!..

—Θα έχουν επιχορήγηση από το ιδιαιτέρως ταμείο μου ως την ενηλικίωσή τους και θα μπου, αν θέλεις, στη στρατιωτική Σχολή του Σαίν-Σύρ. Να μου το θυμίσεις, σε παρακαλώ, στο Παρίσι.

Όταν ο Γιάννης, βαθεία συγκινημένος, βγήκε από την αυτοκρατορική σκηνή, ο ήλιος, σαν μια κηλίδα από αίμα, ανέβαινε μέσα στην ομίχλη.

Σε κάθε λοχο, διάβαζαν μια διαταγή του Αυτοκράτορος. Στο τέλος οι στρατιώτες εξοικονομούσαν. Και κατόπι, τα κανόνια των δυο στρατών άρχισαν να βροντούν.

Σε λίγο, το πεζικό, ατάραχο σ'α παρατάξη, πρὸβηκε μπροστά.

Οι Ρώσοι ήταν όχρωμένοι σε διάφορες θέσεις και με μεγάλη δυσκολία οι Γάλλοι κατόρθωναν να τους εκτοπίζουν. Κι' από τα δυο μέρη έπεφταν αναρίθμητοι στρατιώτες κι' αξιωματικοί. Ο Νέυ, ο Νταβούς, ο Μυρά έδωξαν όλη τους την προσπάθεια. Οι σφαίρες όργωναν τη γη. Σε πολλά μέρη τα πτώματα τέπαζαν το χώμα και ταυλάκια, που άνοιγαν τα βλήματα, ήταν γεμάτα αίμα.

Αν και αδιάθετος την ημέρα εκείνη, ο Ναπολέων διέθυνε τη μάχη. Μισοξυπλωμένος σ' ένα δέμα αρουούδα, έδινε διαταγές. Μια στιγμή φώναζε:

—Δυο αξιωματικοί για δυο διαταγές!

Ο ταγματάρχης Καρδινιάν κι' ο λοχαγός Κουανιέ, του Επιτελείου κι' αυτός, έπροχώρησαν.

—Σύ, Κουανιέ, είπε ο Ναπολέων, πήγαινε να βρεις τον Κουλαϊνκούρ. Να του πης να στείλη κατά του όχυρώματός τους διαθεσίμους θωρακοφόρους του.

Ο Κουανιέ έφυγε.

—Σύ, Καρδινιάν, τρέξε να πης στον πρίγκηπα Εϋγένιο να υποστηρίξει με το πεζικό του τον Κουλαϊνκούρ. Να τον ακολουθήσεις και να έλθεις να μου πης.

Ο Γιάννης καβαλλίκεψε μ' ένα πήδημα και χώθηκε στη ρεμματιά. Ο Αυτοκράτωρ, με το κιάλι του, τον είδε να βγαίνει και να χάνεται από άλλο μέρος.

Μια σφαίρα είχε πάρει ταυτό του αλόγου του πού, καθώς έτρεχε και κουνούσε το κεφάλι, έριχνε στο πρόσωπο του Γιάννη βροχή από αίμα. Ο πρίγκηπας Εϋγένιος, που τον είδε έτσι μπροστά του, ένόμισε πως ήταν πληγωμένος. Αλλά όχι, ο Γιάννης ήταν άβλαβής. Μόνο τη στιγμή που διεβίβαζε τη διαταγή, δεύτερη σφαίρα βρήκε τ'αλόγο του και τοκούσε τα πόδια.

Ο Γιάννης σηκώθηκε, τράβηξε το πιστόλι του, σκότωσε το δυστυχισμένο ζώο για να μην υποφέρει κι' ακολουθήσε πεζός το πεζικό που είχε ξεκινήσει.

—Ταγματάρχη μου! Ταγματάρχη μου! πάρτε τ'αλόγο μου!

Ο Γιάννης στράφηκε στη ρωνή και τότε μόνο είδε πως ο Γκριμπαλέ τον είχε ακολουθήσει. Άλλα τη στιγμή που έτοιμαζόταν να καβαλλίκεψη τ'αλόγο του υπηρέτη του, μια σφαίρα του το σκότωσε κι' αυτό.

—Στο διάβολο! φώναξε. Πάμε πεζοί!

Κι' οι δυο ώρμησαν πίσω από τον πρίγκηπα Εϋγένιο, που με το σπαθί σηκωμένο ώδηγοσε τους στρατιώτες του στην έφοδο.

Έξαφνα ο Γκριμπαλέ φώναζε:

—Α, τι σύμπτωση!... Το Ένατο κάνει έφοδο!... Έμπρός, ταγματάρχη μου! Είναι το σύνταγμα μας! Ζήτω ο Αυτοκράτωρ!..

Ήταν πραγματικώς το 9ο της γραμμής.

Μ' έν' άγριο λαχάνισμα, οι στρατιώτες σκαρφάλωναν στην απότομη πλαγιά. Τα τύμπανα κροτούσαν. Οι αξιωματικοί με τα καπέλλα ψηλά, έδιναν προστάγματα. Και μέσα σ' όλο αυτό το θόρυβο, ο Γκριμπαλέ καλημέριζε τους πεζικούς του γνωρίζοντες:

—Καλημέρα, κύρ λογιά!.. Καλημέρα, κύρ δεκανέα!.. Γειά σου, Κλαποτό!.. Ω, τι κάνεις, Καμπριστόλ; τι νέα από τη Μαρσίλλια; Γειά σου, Μαρίε!..

Άλλα κανένας δεν τον έπρόσεχε, γιατί οι σφαίρες εσφύριζαν, στρατιώτες έπεφταν, κι' η τυπανοκρουσία αδυνάτιζε, ως που έπαψε όλωςδιόλου.

Κι' ο τελευταίος τυμπανιστής είχε πέσει!

—Νά, κάρ'ή όργή! φώναζε τότε ένας λογίας. Πάνε τα ταμπούρλα. Και γίνεται χορός χωρίς μουσική!

Άξαφνα, ακούσθηκε πάλι ένα ταμπούρλο. Κτυπούσε δυνατά, ρυθμικά, ώρατα.

Ο Γιάννης είχε άρπάξει το ταμπούρλο ενός σκοτωμένου κι' αυτός κτυπούσε τώρα την έφοδο μπροστά στη γραμμή των λογών!

Ζήτω ο ταγματάρχης! φώναζε ο Γκριμπαλέ ένθουσιασμένος.

Ορβιός ο Γιάννης σ' ένα ύψωμα, κτυπούσε όλοένα το ταμπούρλο, όπως τότε που ήταν μικρός τυμπανιστής. Και μόνο άφου του το έσπασε μια ρωσική σφαίρα, πέταξε τις μπαγκέτες κι' έτρεξε να φθάση τον πρίγκηπα Εϋγένιο.

Οι θωρακοφόροι έφθαναν σαν θύελλα κι' οι Ρώσοι, περικυκλωμένοι από ίππικό και πεζικό, άλλοι σκοτώθηκαν κι' άλλοι πιάσθηκαν αιχμάλωτοι.

Ο Κουλαϊνκούρ σκοτώθηκε σ' αυτή τη μάχη, αλλά το μεγάλο όχύρωμα κυριεύθηκε.

Κι' ο συνταγματάρχης του Ένάτου, φιλώντας τον Γιάννη Καρδινιάν, του είπε: —Αγαπητέ μου συνάδελφε, σε προβιβάζω σε...δεκανέα τυμπανιστή!

Όταν έμαθε τα συμβάντα, ο Ναπολέων του είπε:

—Βλέπω, Καρδινιάν, πως δεν ξέχασες

την πρώτη σου τέχνη. Κι' επειδή δεν υπάρχει αντισυνταγματάρχης των τυμπανιστών, δημιουργώ ένα. Σε προδίδω αντισυνταγματάρχη! αλλά θα μένεις στο Επιτελείο μου.

—Ω, Μεγαλειότατε! ευχαριστώ!

—Και σένα, Γκριμπαλέ, επειδή ένκμας καλή το καθήκον σου, άφου μπορούσε να σκοτωθής αντί του αλόγου σου, σε σημειώνω για το Σταυρό. Όλ τον πάρης άμα φθάσουμε στη Μόσχα.

—Ζήτω ο Αυτοκράτωρ!

Πραγματικώς, ύστερ' από λίγες ημέρες, στις 15 του Σεπτεμβρίου, ο Ναπολέων μπήκε στη Μόσχα. Και σε μια πρωινή παρατάξη, στην πλατεία του Κρεμλίνου, ο Γκριμπαλέ πήρε άπ' τα χέρια του το παράσημο που του είχε υποσχεθί. Έβλινγε ο κκυόμοιρος από τη συγκίνησή του, αλλά και συγχρόνως γελούσε.

Ο στρατός, που ήταν τώρα μόνο εξήντα χιλιάδες, στρατιωνίσθηκε στην πόλη και στα προάστεια.

Κι' ο Γιάννης Καρδινιάν χρησιμοποιούσε την έλευσίαν που του άφινε η ύπηρεσία του, για να περιεργάζεται την παράξενη και μυστηριώδη αυτή Μόσχα, τη θρησκευτική πρωτεύουσα της Ρωσίας.

Ο Ναπολέων ελογάριαζε να ξεχειμωνιάσει εκεί κι' έντωμεταξύ να κάμει ειρήνη. Άλλα του χίλασε τα σχέδια ο άγριος πετρωτισμός των Ρώσων...

Μια νύκτα, ο Γιάννης ξύπνησε από μια άβόρητη ζέση και μια πνιγρή όσμη... Άνοιξε το πα άθυρό του κι' είδε φλόγες... φλόγες παντού. Ή Μόσχα όλη καίγεται!

Ο ίδιος ο διοικητής, ο κύμης Ροστόπσκιν, είχε βγάσει από τις φυλακές τους καλούργους, με τη συμφωνία να πυρπολήσουν την πόλη, για να μην έχη άσυλό ο γαλλικός στρατός.

Το άκου πολεμούσαν οι στρατιώτες με άντρες. Τα σπίτια, ξύλινα τα περισσότερα, κινιόνταν σά δαδιά. Άντρες και γυναίκες έφευγαν μ' ότι πολύτιμο πρόσθιαν ναρτάζουν. Κι' ο στρατός, άφου είδε πως το καλό ήταν άπολέμητο, άρρησε την πόλη στις φλόγες και βγήκε.

Ο Γιάννης καβαλλίκεψε τ'αλόγο που του είχε σελλώσει δικσικά ο Γκριμπαλέ και, μαζί με τον πιστό του άκλόουθο, καταφερε να φθάση σ' ένα λόφο, έξω από τη Μόσχα, όπου ήξερε πως είχε καταβύγει ο Ναπολέων.

Με το μέτωπο αύλακωμέ ο από μια βαθεία ρυτίδα, ο κατακτητής έβλεπε από το ύψωμα εκείνο το φοβερό θέαμα και, για πρώτη ίσως φορά, συλλογιζόταν πως η νίκη τον άφινε για πάντα.

—Μεγάλες συμφορές θα μ'ε έλθουν άπ' αυτό! ακούσθηκε να λέη με βαθεία φωνή.

Την άλλη μέρα έπεσε μια ραγδαία βροχή που έμερσίασε κάπως τη φωτιά. Άλλα πολύ άργά!

Ή Μόσχα δεν ήταν πιά παρά ένας

σωρός από μαύρα καπνίζοντα και έρείπια...

Όττόσο ο γαλλικός στρατός ξαναγύρισε στην πόλη και δοκίμασε να εγκατασταθί όπως—όπως στα έρείπια αυτά. Άλλα είχε χάσει πια το ήθικό του. Δεν μπορούσε να μείνη περισσότερο σε μια πόλη όπου δεν εύρισκε πια τίποτε κι' ένιδύνευσε να πεθάνη από την πείνα κι' από το κρύο.

Έπειτα και τα λείψανα του ρωσικού στρατού τον ένοχλούσαν, πολεμώντας να τον κόψουν από την βάση του, για να μην μπορέτη ποτέ να νεροδικασίη.

Και στις 20 του Οκτώβρη άρχισε η τρομερή και φοβερή εκείνη υποχώρηση.

Στην άρχή, μ' όλο το πλήθος των τροσίμων και των πληγωμένων που ήταν υποχρεωμένος να κουβαλή μαζί του, ο στρατός υποχωρούσε με κάποια τάξη.

Οι Ρώσοι όμως εξακολουούσαν να τον ένοχλούν. Συχνά, για να περάσει, αναγκαζόταν να κάμει μάχη. Μια μέρα, κοντά στον Κολούγκα, μια ομάδα από άτακτους Κοζάκους, λίγο έλειψε να αίχμαλωτίση τον Ναπολέοντα. Ο Αυτοκράτωρ δεν έγλύτωσε παρά με την γενναία επέμβαση των αξιωματικών του, του Μυρά προπάντων και του Μπαϊσιέρε, που τράβηξαν τα σπαθιά τους και ρίχτηκαν στους Κοζάκους σαν άπλοι στρατιώτες...

Έτσι έφθασαν ως το πεδίο της μάχης του Βοροδίνου, που η θέα του γέμισε φρίκη όλο το στρατεύμα! γιατί τα πτώματα των ανθρώπων και των άλόγων έμεναν αμόμα εκεί κι' αναρίθμητα κοπάδια κοράκια τα έτρωγαν...

Από τη στιγμή εκείνη, κι' αυτά τα στοιχεία έσυρμάχηαν θάλλεγες έναντίον των Γάλλων.

Απότομα, άρχισε κρύο φοβερό. Πυκνότητα έπεφτε το χιόνι.

(Έπεται συνέχεια)

ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

[Κατά το Γαλλικό του λοχαγού Danrit]

Ο ΨΑΡΑΣ

Μεσ' στού λιμανιού άραγμένη τα γαλήνια τα νερά, μι' άφύοτα και προσιπνεί την αύγουλα τον ψωρά.

Κι' ο ψαράς, άπ' το καλύβι, που έκει παίρνει αι μακρού, και σ' ότους κλάδους της το κρύβει μια πυκνόφυλλη μουριά,

όπου νάναι θα κινήση, πρίν ο ήλιος να φωνή, τη βαρκούλα του θι λύση και θ' άπλώση το πανί.

Θ' άρμενίξη όλη η μέρα με τη βάρκα σ' άνοιχτά και ο νους του όλο έκει πέρα, στο καλύβι θα πετῇ.

Βοάδω-βοάδω θα γυρίση, —ά χαρούμενη στιγμή!— και τα ψάρια θα πουλήση —των παιδιών του το ψωμί.

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΚΥΡΑ ΦΛΟΥΡΗ ΚΙ' Ο ΓΙΟΣ ΤΗΣ

(Συνέχεια και τέλος ίδε τελ. 365.)

Ο Παύλος, μιλιά. Ή κυρά — Φλουρή εξακολουούσε:

—Καλή σου λέω. Με το να σκοτωθής δεν θα 'χης βοήθεια ο μαστοράς σου και θα τσαλακωνόνται όλες' ένω αν ζήσης κι' αν προσέχης, θαν τις διπλώνης καλύτερα. Και 'ς την ανάγκη άς τη σιδερώνης. Δεν είσαι δα και βυζανιάρικο τώρα. Είσαι σχεδόν άντρας! το καταλαβαίνεις; Τρέχεις τα δεκατέσσερα. Θα μπορούσε μια χαρά να σ' αφήση, σ' το πόδι του ο μαστοράς σου, αν ήθελε άξαφνα να πάη αλλού να δουλέψη.

—Ο μά — στο — ρας μ' έ — διο — ξε!

—Μπα, μπλ! για ένα στραβοδιπλωμα! Άστεία θα σ' το 'πε. Έννοια σου αύριο σ' τον βρίσκω έχω και τον βάνω και 'ς τη θέση του. Είναι κι' άγαθος άνθρωπος και τίμιος. Δεν θα θέλεις για το τίποτα, να μ'ας στερήση το ψωμί μας. Για λίγες μέρες πάντα δηλ. γιατί δουλειές άλλο τίποτα για ένα καλό παιδί με καθαρά χέρια, όπως εσύ! μά άς είναι, ούτε αυτό δεν θα γίνη. Σου το υπόσχομαι. Μά πάλι τα ίδια; πάλι κλάψες; τι σου ήλθε επί τέλους;

Άλίμονο! Ο Παύλος δεν ήταν πιά παιδί με καθαρά χέρια, ήταν σιγματισμένος. Είχε διωχθί για κ λεψιά.

Όχι πως άνοιξε το συρτάρι τ' άρεντικού του κι' έπήρε κρυφά έστω κι' ένα δίλερτο! αυτό δεν θα ήταν ικανός να το κάνη ούτε κι' αν η μάνα του είχε τρία μερόνυχτα να φάη. Μά είχε παρασυρθί αλλιώτικα. Δεκαπέντε δραχμές που του τις είχε δώσει ο άρεντικός του για κάτι να πληρώση, γελάστηκε και τις δάνεισε 'ς τον Μήτσο. Του είχε δώσει το λ ό γ ο τ ο υ το παλιόπαιδο πως σε δυο τρείς ώρες θαν του τις έφερνε, γιατί ξέχασε, έλεγε, να πάρη μαζί του το πορτοφόλι του κι' είχε μεγάλη ανάγκη από κάτι ψώνια. Μόλις τελείωνε τα ψώνια και τα πήγαινε σπίτι του, θα γύριζε να φέρη λεφτά 'ς τον Παύλο. Μά ούτε σε τρείς ώρες φάνηκε, ούτε σε τρείς μέρες! Ο Παύλος άνήσυχος πήγε 'ς το σπίτι του νάν τον εύρη, μά η μάνα του του είπε πως από δυο μέρες τον είχε χάσει και μόλις πρὸ δάιγυ έμαθε πως πήγε 'ς τη γαλατία υ, 'ς το χωριό. Ο Παύλος γράπηκε νάν της πη τι τον ήθελε και γύρισε 'ς το μαγαζά σκατισμένος, παρακαλώντας το Θεό να κάμη υπομονή αυτός που είχε να λάβη τα λεφτά ως που να τα μαζέψη φυλάγοντας την δεκάρα που του έδινε η μάνα του κάθε Κυριακή και το είκοσάρα κι κάθε που της πήγαινε το μισθό του, ή ως που να γυρίση εκείνος ο άλιτήριος ο Μήτσος και να του τα δώση. Μά μπορούσε να περιμένη ο φτωχός άνθρωπος τόσον καιρό κι' άφου μάλιστα ο Παύλος δεν άποφάσιζε νάν τον εύρη και να τον παρακαλέση; Έτσι άπόψε πήγε καίγας ο χριστιανός

νός 'ς το φραγκοκρατάδιο και γύρεψε τα λεφτά του. Ο μαστοράς του Παύλου είπε πως τα 'στειλε με το παιδί. Έκείνος έπέμενε πως δεν έλαβε τίποτα. Έκάλεσαν τον Παύλο.

—Σε ποιόν έδωτες τις δεκαπέντε δραχμές που σου έδωσα τη Δευτέρα; τένε ρωτάει ο άρεντικός του. Μην ήταν κανένας άλλος, εκεί και τον πήρες για τον κύριο;

Ο Παύλος τα έχασε, κιτρίνισε κι' άρχισε να παρακαλή να κρατήσουν από το μισθό του τις δεκαπέντε δραχμές και να μη τον ρωτούν τι έγιναν. (Δεν ήθελε να μαρτυρήση το Μήτσο.)

Φυσικά δεν έχρειάσθηκαν περισσότερα για να υποθέσουν πως ο Παύλος ήταν ένοχος, κλέφτης. Κι' ο Μαστοράς θύμωσε και τον έδιωξε, άφου τον έβρισε και του είπε πως ντρόπιασε και τη μάνα του και τον πεθαμένο πατέρα του.

***

Αυτή ήταν όλη η ιστορία κι' η οίτια της άπελπισίας του Παύλου, που μεταδόθηκε και 'ς την καίμενη τη μάνα του, άμα άκουσε ποιά φοβερή ύποψια βάραινε το γιό της.

Για κάμποση ώρα η κακορρίζικη γυναίκα έμενε βουβή κι' άκίνητη. Έξαφνα, σαν μια θεϊκή έμπνευση νάν της ήλθε, σηκώθηκε άπότομα, έτρεξε πρὸς το κρεβάτι, έσκυψε από κάτω, τράβηξε μια κασελίτσα, την άνοιξε, έψαξε, έψαξε κι' έβγαλε ύστερα από μέσα έν' άσημένιο ρολόι, — τη μόνη κληρονομιά του μακαρίτη τ' άντρός της! — ύπερα πήγε 'ς το κομό της, άνοιξε, ετράβηξε ένα μαντήλι με κομποδέμα, το έλυσε, έμέτρησε... έπτά φράγκα! το ξανάδεσε, τύλιξε και το ρολόι μέσα, το έβαλε 'ς την τσέπη της με προσοχή και, πιάνοντας το γιό της άπ' το χέρι, του λέει: «Πάμε!»

Πραγματικώς έπήγαν. Μ' όλο το κρύο, μ' όλη την έμπολισία της κυρά Φλουρής, πήγαν 'ς το σπίτι τ' Άρεντικού και κύπηταν σχεδόν μεσάνυχτα. Τους άνοιξαν. Ή κυρά Φλουρή ζήτησε νάν τη συχωρέσουν που πήγε νύχτα, μά δεν μπορούσε. Λέει, να περιμένη ως αύριο για να ξαναδώση την υπόληψη 'ς το παιδί της.

Διηγήθηκε 'ς τον Μάστορα όλη την ιστορία και του πρόσφερε να πάρη τις έπτά δραχμές και για το υπόλοιπο να κρατήση ένεχυρο το ρολόι του άνδρός της. Μά ο καλός άνθρωπος, άφου βεβαιώθηκε πως ο Παύλος ήταν τίμιος παιδί, του συχώρεσε την άπερισκέψια του κι' είπε πως θαν του κρατή μόνο δυο δεκάρες το μήνα από το μισθό του, ως που να ξεπληρωθούν οι δεκαπέντε δραχμές.

Φίλησαν το χέρι του καλού Χριστιανού κι' η κυρά — Φλουρή κι' ο γιός της μ' όλο το κρύο, γύρισαν σπίτι τους χωρίς να τρέμουν. Έκαλαρωμένοι, εύτυχισμένοι.

Ε. Α.

τωσε, παιδί μου' ελπίζω να πέρ σε πιά κι' ο μικρός πυρετός.) **Λήδη** (καλώς ηλθε!) **Διην Δωρίαν** (θα προσπαθήσω!) **Τριανταφυλλένια** (ή ιδιαίτερα επιστολή του κ. Π. που ελπίζω να έλαβες, σε πληροφορεί ότι εξετασθήσαν όλα αι παραγγελίες, και του αδελφού σου κι' αι δικαί σου) **Νυφούλαν** του **Παραμυθίου** (καλώς ήλθες!) **Πειραικήν Χερσόνησον** (παρουσιάσθηκε κίποινα τεχνική δυσκολία, αλλά θα εκδοθή.) **Αετούπολο** (φυσικά, λαμβάνω υπόψη μου και την απόστασή.) **Μυστηριώδη** (ο Βέρν έτσι έκτενή τα έγγραφα: οι μεταρρασταί δεν προσθετουν τίποτε, απεναντίας συντομεύουν.) **Αλατο. Καμέλιαν** (μπορούσε να τις στείλεις; εγώ θα έλογάριασα ότι τις έστειλες πριν τελειώσει η προσημία.) **Ιδανισμόν, Κύκνον** κτλ. κτλ.

Καπετάν Καούδη, **Γυμνασιακόν Ζιζάνιον**, **Νυκολαμπίδα, Μικρόν Ποιητήν** (έλαβα, ευχαριστώ.)

Μακεδονικόν Ιδεώδες, Νιαγάραν, Διαβολάκι νής **Ηλιουπόλεως, Κατεργάριον** (έστειλα.)

Είς όσας επιστολάς έλαβα μετά την 18ην Οκτωβρίου, θάπαντήσω εις το προσεχές.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Συνέχεια του 198ου Διαγωνισμού Λύσεων. Αι λύσεις δεκταί μέχρι της 23 Δεκεμβρίου, αλλά και πέραν της προθεσμίας ταύτης επ' όσον δεν θα έουν άδίκη δημοσιεύση, όσας και των προηγούμενων φυλλαδίων].

699. Δεξιόγραφος.

Νότα συνενώνεις

Μ' αριθμητικό

Και μās φανερώνεις

Πόλην στο λεπτό.

Εστάλη υπό τ. Βασιλέως τ. Γέλωτος.

700. Μεταγραμματισμός.

Βασιλίσσας άρχαίας

Αλλάζω το κεφάλι

Κι' έν' άπ' τα κόκκαλά μας

Απρόσπτα προβάλλει.

Εστάλη από το Παιδί τ. Μέλλοντος.

701. Αναγραμματισμός.

Όπως έχω έν μάρησες,

Είμαι ούσια ζωική

Αν με αναγραμματίσης,

Θα με βρής στην κεφαλή.

Εστάλη υπό τ. Δοξομένης Ελλάδος

702-703. Δημιώδη Δινηματα.

1.—Κούφιος πλάτανος

Βοή μεγάλην.

Τι είναι;

2.—Κούφιος πλάτανος

δροσιά μεγάλη.

Τι είναι;

Εστάλη υπό Αμαλίου Τσιμικάλη.

704. Διπτυχόν.

=====Πόλις τής Ν. Ελλά.

=====Κράτος Αμερικής.

=====Εμβλημα.

=====Ρήμα.

Και καθέτω, τα ίδια.

Εστάλη από τ. Γοργόφ. Ελευθερωτήν

705-709. Μαγικόν Γράμμα.

Τη άνταλλαγή ένός γράμματος έκάστης

των κάτωθι λέξεων δι' ένός άλλου, πάν-

τοτε του αυτού, να σχηματισθούν άνευ

αναγραμματισμού άλλαι τόσαι λέξεις:

γόρξος, τύχη, Άγρις, πυξίς, θάλλω.

Εστάλη από τής Κατεργασίας

710. Κρυπτογραφικόν.

12345678=Αυτοκράτωρ Ρώμ.

21578=Όρνυκόν

3761=Δένδρον.

431=Θεός.

5136881=Πόλις.

61868=Αγρόδον.

7231=Μέλος.

82378=Νήσος.

Εστάλη υπό του Έλλ. Στρατιώτου.

711. Ακροστιχές εξ αντιθέτων.

Τάρχηκά των άετιθέτων των κάτωθι

λέξεων αποτελούν δένδρον:

Σκληρός, νύξ, σκοτεινός, φθινό-

πωρον, ήμερος.

Εστάλη υπό του Άσπρου Γάτου.

712. Έλλιπουσύμφωνον.

αηο - ο - εο

Εστάλη υπό τής Παιραϊκής Αύρας.

713. Γρίφος.

α

Ομοι α α

ητο α μαγ α

α

Εστάλη υπό τ. Ελευθερ. τής Πατρίδος

Διά τους Γαλλομαθείς.

714. Rébus

LNNEOPYLIAVQLIEDCD.

Εστάλη υπό του Ρένου.

715. Ακροστιχίς

Αι αντίστοιχοι των κάτωθι γαλλι-

και λέξεις αποτελούν με τάρχηκά των

Αυτοκράτορα τής Ρώμης.

Δευτερότοκος, έκπληκτος, πρόιον,

τόξον, ακτίς.

Εστάλη υπό τ. Πέγκροφ

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διά 1 έως 10 το πολύ λέξεις με άπλα στοιχεία δε.2 (ό ελάχιστος όρος.) Πέραν των 10 λέξ. 20 λεπ. η λέξις, με παχέα δε στοιχεία λεπ.30 και με κεφαλαία λεπ.4. Ό χωριστός στίχος δε. 1.

(ΚΑ'—561)

Αγαθὲ Διόβολε, σε ανάκαμψα' είσαι

ο Σπυρίδων Καμβόσας.

Δούρειος Ίππος

(ΚΑ'—562)

ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΗ δεν ήταν η ψυχρα-

τίσσα του Σεπτέμβρη. Μα άκούον-

τας ένα Έπαναστάτη άπειλούντα γή,

ουρανό και Διαπλάστούλα, τι θέτε, τρε-

μούλιασα από τρέφο! Συμπαθώ πολύ

τους Έπαναστάτες μα τους φοβόμαι.

Έχω δικήν λοιπόν;

ΙΕΡΕΙΑ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

(ΚΑ'—563)

Ελλην Στρατιώτη, δυστυχώς δεν δύ-

ναμαι νάνταλλάξω. Σ' ευχαριστώ.

Εθνική Ένότης.

(ΚΑ'—564)

Ολοι στείλατε κίτρες στους Δόν Ξύ-

δην, Δόν Πιπέρην, Δόν Αλδ-

την. Από ό,τι άκούτε, φαντάζεσθε τι

πρωτοτυπία! Ή!— Δ/σις: Πουλγύρου,

P.R. Ζάκυνθον.

(ΚΑ'—565)

Απατάσθε, Καλαματιανό Δουλοῦδι,

δεν είμαι η Λουίζα Μιχαλάκη!

Την γνωρίζω όμως. Το τετραδιάκι σας

μου υπέρ' εος. Γιούντεξ

(ΚΑ'—566)

Νικητή του Έσκή Σαχέρ, σου στέλ-

νω Μ.Μυστικά. Αναμίνω ιδικά σου.

Ηρώς τής Κιουντάχειας.

(ΚΑ'—567)

Ανταλλάσσω κάρτες με όλους και όλες.

Δ/σις P.R. Λευκάς.

Αφελής Καστανούλα.

(ΚΑ'—568)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΕΡΟΠΟΛΙΣ

Λόγω Ξεσπαθώματος, ο Πρόεδρος του

Συλλόγου άναχωρεί διά Κύμην και

Βόλον Έργασίαι άρχονται 1ης Νοεμ-

βρίου. Παρακλούνται θερμώς οι άντι-

πρόσωποι: όπως αποστέλλουν ταχύτερον

το αντίτιμον των αποστελλομένων φυλ-

λαδίων. Η άργεπορία τής μη απο-

στολής έντός δύο έβδομάδων δια τους έν

τῶ έσωτερικῶ και έν τῶ έξωτερικῶ,

διακόπτεται τήν αποστολήν φυλλαδίων

και καταγγέλλεται εις τήν Διάπλαιν.

Διά τουτο ο αντιπρόσωπος όφείλει να

δηλώ η εξαίρεως τήν μη αποστολήν φυλ-

λαδίων.

(ΚΑ'—569)

Ιδρύθη έν Σάμῳ Σύλλογος υπό τήν έτω

νυμίων ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ. Σκο-

πός διδόνσις Διηγήσεις, ύποστήριξις

Πρόεδρος: Άπελει Θερωθείς Μι-

κροσιότης.

Γραμματεῦς: Μάγος Αυτρωτής.

Ταμίας: Γυμνασιακόν Ζιζάνιον.

Συμβουλο: Άνκοδωρος Λογοθέτης, Αε-

ροναίτης, Στραβόβυλο. Μέλη: Ζιζα-

νάκι, Άποστάλῳ κλπ. Ζητούνται μέ-

λη και άντιπρόσωποι. Δ/σις: Δανάην Σι-

νανίδου, Σάμος, Βαθύ.

(ΚΑ'—570)

Γράφονμαι μέλος στο Φιλολο-

γικό Σαλόνι Καλαμών.

ΚΑΡΜΕΛΙΤΑ

(ΚΑ'—571)

Μαίνοντας για πρώτη φο:ά στον Δι-

απ' ασκόχοσμο, χαρετώ όλους και

όλες. Φιλαλήθης

(ΚΑ'—572)

Υπερήφανε Μακεδόνα, σε ανάκαμψα,

είσαι ο Νέστωρ Παπαδόκης.

Φιλαλήθης.

(ΚΑ'—573)

Νέστωρ Παπαδάκη, δεν μου άπάνησες

τι έκαμες όταν έλαβες τήν ΔΙΑ-

ΠΛΑΣΙΝ άριθ. 35. Φιλαλήθης

(ΚΑ'—574)

Δημήτριε Μ. Χατζημάρκου, χρύ-

νια πολλά για τη γιοστή σου

Πυροβολικάκι

(ΚΑ'—575)

Χιώτικο Τριαντάφυλλο, Άλα-

τσατιανή Καμέλια, Άλατσατι-

ανή Νεράϊδα, ανταλλάσσουμε Μ.Μ;

Πυροβολικάκι

(ΚΑ'—576)

Α' Αδύνατον να πάρω, Δέν έδειξα εις κα-

νένα Ω.

(ΚΑ'—577)

ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ

Προκηρύσσω διαγωνισμόν Μ. Μυστι-

κών. Βραβεΐον δ' «Πυροσπώλης». Προ-

θεσμία τέλος Νοεμβρίου. Είς τα καλλί-

τερα θα στείλω και δικό μου.

Τρολό Ποιητάκι

(ΚΑ'—578)

Ζητώ συνώνυμν άπ' όσους μου περσί-

ναν Μ. Μ., για τήν άπόκτινα άργο

πορεία μου, θα στείλω σ' όλους.

Τριανταφυλλένια, Ηλιογέννητη.

(ΚΑ'—579)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ,

ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ.

Πρόεδρος Αμάραντος, Αντιπρόεδρος

Αηδών τής Ερήμον, Γραμματεῦς

Αλκαίος, Ταμίας Σταμ. Τζιτζίκας. Σύμ-

βουλοι: Αργαφιώτικη Λεβεντιά, Δημ.

Πιστιόλης, Μέλη, Κώστας Σκέντερης,

Βασ. Κονίστας, Γεώρ. Θεοδωρόπουλος,

Άθαν. Σύψας, Εύάγ. Πιστιόης, Κ.

Ζαχαρούλας, Κώστας Τσιόλιας. Άντι-

πρόσωποι: Άνωστος, Αόρατος, Ζητούν-

τες μέλη, Γράψατε Αιμιλ. Τριανταφυλ-

λόπουλον, Καρπενήσιον.

(ΚΑ'—580)

Γυμνασιακόν Ζιζάνιον, ευχαρίστω

άνταλλάσσω Μ. Μ. και σ. p. Περι-

μένω. Άν μπορείς, ανάκαμψε το ψευ-

δώνυμο μου, ένῶ σε έρω.— Ισαβέλλα.

(ΚΑ'—581)

Αεροναίτη, δέξου όλόθερμες ευχές για

τη γιοστή σου.

Μάγος Αυτρωτής, Ζιζανάκι

(ΚΑ'—582)

Ιδρύθη έν Σάμῳ Σύλλογος υπό τήν έτω

νυμίων ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ. Σκο-

πός διδόνσις Διηγήσεις, ύποστήριξις

Πρόεδρος: Άπελει Θερωθείς Μι-

κροσιότης.

Γραμματεῦς: Μάγος Αυτρωτής.

Ταμίας: Γυμνασιακόν Ζιζάνιον.

Συμβουλο: Άνκοδωρος Λογοθέτης, Αε-

ροναίτης, Στραβόβυλο. Μέλη: Ζιζα-

νάκι, Άποστάλῳ κλπ. Ζητούνται μέ-

λη και άντιπρόσωποι. Δ/σις: Δανάην Σι-

νανίδου, Σάμος, Βαθύ.

(ΚΑ'—583)

Παρόδραμα: Στήν (ΚΑ' 544) Άγγι-

λιν του ποιητικού Διαγωνισμού παρε-

λείβθη από τυπογραφική άθελεία η πρό-

τασις: «Θά θρασευθήτε αντίξια,».

(ΚΑ'—584)

Επαναστάτη, όσα δεν φτάν' η άλεπού

τά κάνει κρεμαστάρια, Ιστέργ,

(ΚΑ'—585)

Δεινόσαυρε, είσαι ο Χ. Τ.

ΙΣΤΑΡ.

ΝΕΣΙ ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΙ